

ПРИВРЕДНА ДРУШТВА

- ▶ Закон о привредним друштвима дефинише привредно друштво као правно лице које оснивачким актом оснивају правна или физичка лица (једно или више), ради обављања делатности у циљу стицања добити (чл. 2).
- ▶ Оснивачи улажу свој капитал који представља неопходан услов за оснивање, а за пословање привредног друштва одговарају чланови уложеном имовином или целокупном својом имовином.
- ▶ У модерној економији привредна друштва представљају основни облик привредног деловања. У наш привредни систем уведена су Законом о привредним друштвима 2004. године којим је предузеће, као носилац привредног организовања до тада, елиминисано као посебан правни субјекат.

▶ Обележја привредних друштава

- ▶ **Основни елементи** сваког привредног друштва су:
 - оснивачки акт,
 - оснивачки капитал, одн. улози,
 - учешће у добити и
 - правни субјективитет.

▶ **Оснивачки акт**

- ▶ Сва привредна друштва оснивају се оснивачким актом који потписују сви оснивачи који су у обавези да изврше оверу потписа.
- ▶ Оснивачки акт може бити у форми уговора или одлуке и има конститутиван карактер. Када друштво оснива **једно лице**, оснивачки акт је у **форми одлуке** а кад привредно друштво оснива **више лица** оснивачки акт има форму **уговора о оснивању**.
- ▶ Оснивачки акт мора бити у писменој форми и да садржи све елементе садржине предвиђене законом.
- ▶ Воља оснивача привредног друштва је преточена у оснивачки уговор или одлуку о оснивању. Оснивачки акт треба да садржи детаљне податке о уређењу међусобних односа оснивача, висини улагања појединачно за сваког оснивача, начину уређења пословодства новооснованог привредног друштва, начину расподеле добити итд. Оснивачки акт треба да буде што потпунији у погледу уређења самог привредног друштва, што је један од предуслова за успешно пословање друштва.

▶ Оснивачки капитал

- ▶ Приликом оснивања привредног друштва оснивачи уносе свој улог који представља део оснивачког капитала и који је неопходан за почетак пословања таквог друштва. Висина оснивачког капитала за поједина привредна друштва одређена је законом.
- ▶ Улог у привредном друштву може бити у облику новца, ствари, права, рада и услуга које оснивач даје на располагање друштву и на тај начин оснивач постаје члан друштва у коме има удео и обавезе сразмерно свом улогу.
- ▶ Власник улога у натури (нпр. покретне и непокретне ствари, права индустријске својине, удели и акције у другим друштвима) може задржати право својине над вредности добра, а да на друштво пренесе право коришћења добра.
- ▶ Вредност улога у новцу и натури чини почетни основни капитал друштва, док улози чине имовину друштва. Приликом оснивања привредног друштва имовина друштва и његов основни капитал су једнаки. Током пословања уколико друштво успешно послује његова имовина биће већа од капитала, док уколико друштво производи губитке имовина ће бити мања од оснивачког капитала.

Учешће у добити

- ▶ Обављање привредне делатности се врши ради стицања што веће добити и сваки члан друштва има право да учествује у деоби добити. Сразмерно учешћу чланова привредног друштва у основном капиталу друштва врши се и подела добити. Пословање доноси и могућност губитка и чланови сnose одговорност сразмерно величини улога.
- ▶ **Правни субјективитет**
- ▶ Уписом у регистар привредних субјеката привредно друштво стиче правни субјективитет. Правни субјективитет привредног друштва чине законом одређене спољашње и унутрашње границе самосталности привредног друштва. Спољашњи оквир самосталности значи да је привредно друштво самостално у односу на његове власнике, друге привредне субјекте и у односу на државу. Унутрашња самосталност се односи на самостално ступање на тржиште, самостално удруживање са другим привредним субјектима, самостално планирање пословања, самостално располагање приходима и расходима и друге индивидуалне карактеристике.
- ▶ Правни субјективитет привредног друштва престаје брисањем привредног друштва из Регистра привредних субјеката.

ВРСТЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

Правна теорија познаје више критеријума за поделу привредних друштава.

- ▶ У односу на **организациону структуру** привредна друштва се деле на **индивидуална**, чији је власник, по правилу најмање једно лице, и **колективна** чији су власници више физичких или правних лица.
- ▶ По критеријуму правног субјективитета, правна теорија препознаје **друштва институције** са правним субјективитетом и **уговорна друштва**.
- ▶ У зависности од времена трајања, друштва се деле на привредна друштва основана на **одређено време** и привредна друштва основана на **неодређено време**.
- ▶ Закон о рачуноводству предвиђа поделу на **микро, мала, средња и велика друштва** (подела према просечом броју запослених, пословним приходима и просечној вредности пословне имовине друштва).
- ▶ По узајамној повезаности чланова, привредна друштва се деле на **друштва лица**, у која спадају ортачка и командитна друштва, и **друштва капитала** где спадају друштва са ограниченом одговорношћу и акционарска друштва.

Закон о привредним друштвима препознаје друштва лица и друштва капитала.

- ▶ За настајање **друштва лица** значајно је међусобно поверење и повезаност чланова друштва, као и личне особине чланова. Друштва лица најчешће послују под персоналним пословним именом, ступање нових чланова у друштво и располагање уделом је ограничено. Друштво мора имати најмање два члана, чланови управљају друштвом, воде послове друштва и заступају друштво. Чланови друштва имају слободу у погледу уређења односа у друштву путем оснивачког акта и уговора чланова друштва.
- ▶ **Друштво капитала** чини основни капитал који је подељен на акције или уделе и законом је прописан минимални новчани износ основног капитала. За обавезе друштво одговара целокупном имовином, док чланови сnose ризик пословања друштва до висине свог уложеног капитала у друштво. Друштво капитала обично има више чланова, мада може имати и само једног акционара.
- ▶ Чланство у акционарском друштву најчешће није ограничено, такође и пренос удела између чланова друштва је много слободнији у односу на друштва лица. Друштва капитала се могу основати за пословање на банкарским, берзанским, брокерским пословима, као и на пословима осигурања. Ова друштва послују под предметним пословним именом друштва.

▶ ДРУШТВА ЛИЦА

- ▶ Два основна типа друштава лица јесу **ортачко друштво** и **командитно друштво**.

▶ ОРТАЧКО ДРУШТВО

▶ Појам ортачког друштва

- ▶ Ортачко друштво је привредно друштво које се оснива уговором два или више физичких и/или правних лица која се обавезују да уз сопствену неограничену солидарну одговорност за обавезе друштва обављају одређену делатност под заједничким називом. Најмањи број чланова које ово друштво може имати је два члана, а највећи број чланова није законом одређен.
- ▶ Ортачко друштво спада у групу најстаријих друштава лица. Оно потиче из XIII века а први пут је регулисано законом у Француској за време Луја XVI још далеке 1673. године. Израз ортаклук изведен је из турске речи „ортак” која значи друг, компањон али и сувласник. Он се код нас одомаћио и има исто значење као и у свом пореклу.
- ▶ Ортачко друштво се оснива ради обављања одређене привредне делатности, која његовим члановима доноси добит. Делатности коју ортачко друштво може обављати могу бити све, осим оних за које је законом предвиђено да их могу обављати само друге врсте привредних друштава (нпр. делатност коју обављају друштва капитала).

- ▶ Приликом оснивања, чланови ортачког друштва потписују **уговор о оснивању** који се саставља у писменој форми, а затим се региструје и оверава у складу са законом.
- ▶ Уговор, поред личних података оснивача, садржи податке о њиховим појединачним улозима. Уговор о оснивању треба да садржи основне генералије за физичка лица, без обзира да ли се ради о домаћим или страним, а за правна лица пословно име, матични број и седиште, без обзира да ли се ради о домаћем или иностраном правном лицу.
- ▶ Уговор садржи пословно име и седиште друштва, означење делатности друштва, вредност улога и врсту улога сваког ортака.
- ▶ Пошто уговор буде спреман, попуњава се пријава за упис ортачког друштва у регистар. Пријава садржи назив, делатност, седиште, заступнике, оснивачки улог, лично име, занимање и пребивалиште сваког члана ортачког друштва.
- ▶ Оснивање ортачког друштва уписује се у регистар код Агенције за привредне регистре.
- ▶ Ортачким друштвом руководи **директор** који управља друштвом и води послове друштва у складу са законом и оснивачким уговором. Ортачко друштво може имати и колективни орган управљања. Функцију директора може вршити један или више чланова друштва, што се одређује уговором о оснивању.

Улог и удео

- ▶ Ортаци приликом оснивања ортачког друштва уносе **улог** који може бити у новцу, стварима, правима, раду и услугама. Уношењем улога ортака друштво стиче имовину, а ортаци на тај начин постају чланови друштва и имају право на коришћење удела у друштву. Уколико није другачије одређено уговором о оснивању, чланови ортачког друштва улажу једнаке делове.
- ▶ Улог у друштво може бити све што има имовинску вредност за друштво: новац, покретне и непокретне ствари, хартије од вредности, стварна или друга права (нпр. ауторско, патентно). Улог може бити и у раду или пружању услуга за друштво. Уговором о оснивању друштва уређује се да ли улози улазе у имовину друштва или се дају само на коришћење друштву.
- ▶ Вредност улога који нису исказани у новцу чланови ортачког друштва заједнички процењују и исказују у новцу. Заједничко процењивање подразумева сагласност свих ортака друштва о новчаној вредности сваког засебног неновчаног улога.
- ▶ Законом је предвиђено да се улог у друштво уноси у року од **пет година** од дана доношења оснивачког акта, независно од тога да ли је у питању новчани или неновчани улог. Због неиспуњења ове обавезе члан може бити искључен из друштва и дужан је да накнади штету друштву због неиспуњавања обавеза и пропуштања рока.

- ▶ Улози ортачког друштва могу, али и не морају бити једнаки. У зависности од висине улога, зависиће и висина његовог удела. **Удео чини однос укупне вредности и свих улога једног ортака и вредности основног капитала друштва.**

Односи између чланова друштва

- ▶ Правни односи између чланова ортачког друштва уређују се уговором о оснивању друштва. Чланство се стиче искључиво добровољно и вољом лица које жели да постане члан друштва.
- ▶ Оснивачки уговор треба да регулише међусобне односе између ортака, као и њихова права и обавезе према друштву. Уговор ортака није предмет уписа у регистар, јер оснивачки акт као обавезан акт има јачу правну снагу и због тога, у случају несагласности између оснивачког акта и уговора ортака, предност увек имају одредбе оснивачког акта.
- ▶ Уговором о оснивању друштва чланови преузимају обавезе уношења улога у имовину друштва према динамици одређеној уговором. За време чланског односа, члан друштва не може свој улог повући ни отуђити, нити свој удео оптеретити без сагласности осталих чланова друштва.
- ▶ Улог или његова новчана вредност може се повући само у случају престанка ортачког друштва или чланског односа. Преношење удела међу члановима ортачког друштва је слободно ако уговором о оснивању друштва није другачије одређено.

- ▶ Сви чланови ортачког друштва имају право да воде послове друштва, тј. имају право на тзв. пословодство. Уговором о оснивању може бити предвиђено да се пословодством не баве сви чланови друштва, већ да то чини један или више чланова.
- ▶ Пословодство обухвата овлашћење за обављање правних послова и других радњи које се редовно врше при обављању делатности ортачког друштва, уз сагласност свих чланова друштва, уколико уговором о оснивању друштва није предвиђено већинско одлучивање.
- ▶ Пословодство се може обављати појединачно и заједнички тј. или сваки члан друштва или више њих има сва овлашћења пословодства те тако има право да поступа самостално, или се пословодство заједнички обавља тако што сви чланови друштва овлашћени за пословодство поступају искључиво заједно.
- ▶ Пословодство је у начелу непреносиво, осим ако уговор не прописује другачије или се с тим сагласе сви чланови друштва.
- ▶ Добит која припада члану друштва приписује се његовом уделу, док се учешће члана у губитку и подигнути новац у току пословне године одбијају се од његовог удела. Члан ортачког друштва не може бити искључен из учешћа у добити или покривању губитака, јер би такво искључење било ништаво по сили закона.

- ▶ Сваки члан ортачког друштва има право да на терет сопственог удела подиже новац од друштва до висине утврђене уговором о оснивању друштва. Подизање новца има карактер зараде коју остварују чланови друштва. Висина коју сваки члан може подићи, као и периоди подизања, утврђују се уговором о оснивању. Подигнути новац у току пословне године обрачунава се сваком члану билансом средстава за ту годину.
- ▶ Чланство у друштву престаје **споразумом, искључењем, отказом, смрћу и одлуком суда.**
- ▶ Споразумни престанак чланства је правило и зависи искључиво од воље чланова друштва. Споразумом се ступа у чланство друштва, а такође се утврђује и престанак чланства. Други случајеви престанка чланства су ређи, али они не зависе од воље чланова друштва, већ су проузроковани одређеним понашањем члана друштва или вишом силом (одлука суда, смрт), осим отказа који представља једнострану раскид, односно престанак чланства.
- ▶ Ортак може да иступи из друштва. То може да учини искључиво писаним обавештењем. Ако обавештење поднесе најмање шест месеци пре истека пословне године, иступање из друштва ступа на снагу истеком пословне године у којој је обавештење дато. Удео ортака који иступи из друштва распоређује се сразмерно на остале ортаке.

- ▶ Ортак који иступа из друштва има право на надокнаду у новцу од друштва у висини која би му припала у случају ликвидације друштва. На исти начин, ортак који иступа из друштва је у обавези да сразмерно свом уделу друштву надокнади део за покриће обавеза. Та солидарна одговорност ортака који иступа престаје тек по истеку периода од пет година од дана иступања, осим ако је уговором о оснивању друкчије уређено.
- ▶ **Односи ортакког друштва и чланова друштва према трећим лицима**
- ▶ Члан ортакког друштва може пренети свој удео трећем лицу уз сагласност осталих чланова друштва. Законодавац није одредио форму давања сагласности, али по природи ствари, писмена форма се намеће као неопходна. У случају преноса удела трећем лицу, чланови ортакког друштва имају право прече куповине у складу са уговором о оснивању друштва. То право подразумева право чланова друштва да се њима прво понуди удео на продају под одређеним условима, па тек ако га они не откупе у предвиђеном року, члан друштва удео може продати трећем лицу.

▶ Престанак ортачког друштва

- ▶ Ортачко друштво може престати истеком времена на које је основано, статусним променама, спајањем, припајањем, поделом, као и у случају стечаја и ликвидације, али и трансформацијом у други тип друштва вољом чланова.
- ▶ Ортачко друштво може престати и отказом, искључењем члана друштва и смрћу члана друштва, уколико уговором о оснивању друштва није другачије одређено. Ортачко друштво престаје и по основу судске одлуке.
- ▶ По правилу, ортачко друштво не би требало да престане да постоји услед смрти једног од чланова друштва, јер би тада ортачко друштво требало да настави са радом са наследницима умрлог члана, уколико то није у супротности са оснивачким уговором и уколико то прихвате наследници. Ако наследник услови свој останак у ортачком друштву статусом командитора, а чланови друштва то прихвате, онда се ортачко друштво трансформише у командитно друштво. Сва питања између чланова ортачког друштва и наследника умрлог члана друштва решавају се споразумно, а ако до споразума не дође, о насталом спору одлучује суд по захтеву заинтересованог лица, односна друштва.
- ▶ Ликвидација ортачког друштва претходи престанку ортачког друштва. Када наступе услови за престанак ортачког друштва спроводи се ликвидација, осим у случајевима статусних промена и стечаја. Поступак ликвидације може бити редован и скраћен.

- ▶ Ликвидацију ортачког друштва спроводе сви чланови друштва као ликвидатори, осим ако је уговором о оснивању друштва или одлуком чланова друштва овлашћење ликвидатора поверено једном члану или већем броју чланова или трећем лицу.
- ▶ Ликвидатор саставља почетни и завршни биланс и после намирења поверилаца распоређује преосталу имовину ортачког друштва на чланове друштва сразмерно њиховим уделитема, а слично је и са покривањем губитака. Завршетак поступка ликвидације ликвидатор пријављује агенцији ради брисања ортачког друштва из регистра.
- ▶ Чланови ортачког друштва могу одлучити да се ликвидација друштва спроведе по скраћеном поступку ако пред надлежним судом дају изјаву да су измирили све обавезе друштва према повериоцима и да су регулисали све односе са запосленима. Изјава је веома важан доказ који прописује законодавац, али суд може тражити од чланова друштва и доказе за тврдње дате у изјавама, као и одређена средства обезбеђења за обавезе плаћања према повериоцима.

▶ **Командитно друштво**

- ▶ **Командитно друштво** је привредно друштво које се оснива уговором два или више лица ради обављања делатности под заједничком фирмом, у коме део чланова друштва одговара неограничено солидарно свом својом имовином за обавезе друштва и управља пословима друштва - **комплементари**, а део чланова одговара за обавезе друштва до висине свог уговореног улога у друштву - **командитори**.
- ▶ Друштво могу оснивати физичка и правна лица, као и домаћа и страна лица.
- ▶ У улози комплементара и командитора може бити физичко и правно лице. Ако има два члана друштва, један је комплементар, а други командитор. Ако има више чланова друштва, онда мора бар један од њих бити у улози комплементара, а остали у својству командитора.
- ▶ Командитно друштво се оснива ради обављања одрђене привредне делатности у циљу стицања добити.
- ▶ Командитно друштво послује под заједничким пословним именом које може да садржи имена свих, неколико или једног комплементара, али не сме да садржи имена командитора, јер би тада њихова одговорност за обавезе друштва била као код комплементара. Командитно друштво може добити и неко друго име које одреде његови комплементари а на крају назива имена мора стајати ознака „К.Д.” (командитно друштво).

- ▶ **Имовина командитног друштва** се формира приликом оснивања друштва и чине је оснивачки удели чланова друштва.
- ▶ Оснивачки удели чланова друштва чине почетну вредност имовине друштва, она се кроз пословање и развој повећава. Имовина командитног друштва је у власништву друштва, а чине је улози чланова друштва, осим оних улога који су дати на коришћење друштву а на којима је задржано право својине.
- ▶ У **права чланова друштва** спадају: право на коришћење удела, право на вршење власничке функције, право на учешће у деоби добити друштва, право на учешће у деоби стечајне или ликвидационе масе након престанка друштва, право на иступање из друштва, као и право на информисање. Право на управљање и заступање друштва припадају искључиво комплементарима друштва.
- ▶ Командитори имају право надзора, могу захтевати копије годишњих финансијских извештаја и увид у пословне књиге ради провере њихове исправности. Уколико командиторима није омогућен овај приступ у одређеном року, они имају право на правну заштиту у ванпарничном поступку.
- ▶ У **обавезе чланова** командитног друштва спадају: уплата новчаног и неновчаног улога у предвиђеном временском року, поштовање уговора о оснивању и уговора чланова друштва, одговоран однос према друштву од стране комплементара.

- ▶ Командитно друштво свој правни субјективитет стиче уписом у Регистар привредних субјеката.
- ▶ Улог у командитном друштву представља вредност изражену у динарима коју чланови командитног друштва уносе у друштво приликом оснивања друштва. Имовину командитног друштва чине улози његових чланова, који могу бити у новцу, стварима, правима, раду и услугама које се изражавају у динарској вредности. Неновчане улоге чланови друштва процењују заједнички и самостално, чиме неновчану вредност изражавају у новцу, или уз помоћ стручних лица.
- ▶ Улагачи са улогом у друштву стичу звање члана у друштву и стичу право на удео у друштву. Улагачи могу имати један или више улога.
- ▶ Уплата улога врши се према одредницама уговора о оснивању друштва. Улог чланова, независно да ли је новчани или неновчани, мора се унети у друштво року који не може бити дужи од пет година. Лица која су се обавезала уговором на одређени улог, не могу се ослободити обавезе. Могућа је једино замена улога, предходном заједничком одлуком осталих чланова (нпр. замена новчаног улога за неновчани улог).

- ▶ Члан друштва није у обавези да повећава свој улог, осим ако је у уговору о оснивању друштва тако предвиђено. Када је у питању смањивање улога, он се може смањивати уз сагласност осталих чланова друштва.
- ▶ Улог командитора не може бити у раду и пружању услуга друштву, већ само у новцу, док комплементари могу уложити свој рад и пружање услуга друштву као улог.
- ▶ Удео у командитном друштву представља скуп права која припадају члану друштва, на основу улога у друштво. Због две врсте чланова друштва разликују се удео у капиталу друштва и удео у чланским правима. По правилу **удео у капиталу** једне врсте чланова једнаки су њиховим уделима у чланским правима. **Удели у чланским правима** се значајно разликују између командитора и комплементара, пре свега због различите врсте чланова и различитих права и обавеза које им закон прописује. Висина удела коју ће члан имати зависи од уговора, они не морају бити једнаки ни у једној групи чланова.
- ▶ Удели се могу преносити на трећа лица уз сагласност свих комплементара и командитора са већинским уделом. Пренос удела чланова командитног друштва може бити у целини или делимичан. Удео се преноси писаним уговором између преносиоца и стицаоца и мора се унети у регистар привредних субјеката.
- ▶ Пренос удела између комплементара и командитора је углавном слободан.

▶ **Односи између чланова друштва**

- ▶ Командитор уноси у друштво цео уговорени улог и то најкасније до регистрације друштва. Оснивачким актом могу се утврдити и неки други рокови за уношење улога, али се у том случају мора утврдити вредност приликом уписа и уношења улога у друштво.
- ▶ Пословодство друштва припада искључиво комплементарима, а законодавац је искључио могућност да командитори могу водити послове командитног друштва.
- ▶ Командитор се не може противити вођењу послова командитног друштва од стране комплементара, изузев ако су у питању послови изван делатности друштва. Командитор има право на обавештавање о пословању као и право увида у пословне књиге и осталу документацију.
- ▶ Расподела добара и сношење губитака међу члановима командитног друштва врши се у складу са уговором о оснивању друштва. За разлику од командитора, комплементар учествује у добити сразмерно свом учешћу у стварању добити, али зато сноси ризик пословања целокупном својом имовином. Може се закључити да положај у друштву одређује и положај учешћа у добити и сношењу губитка.

- ▶ Због разлике између права и обавеза које имају чланови у командитном друштву, разликује се учешће у деоби добити које није сразмерно проценту удела у друштву, тако да **комплементари имају веће учешће у деоби добити у односу на командиторе**. Ризик који командитори сnose од губитка у пословању је одређен висином оснивачког улога, тако да они не подnose велики ризик пословања, као што је случај са комплементарима који за обавезе друштва одговарају неограничено и солидарно целокупном својом имовином.
- ▶ Удео у добити исплаћује се командитору сразмерно висини његовог оснивачког улога, у периоду који одређују комплементари. Уколико тај период није прецизиран он не сме прећи **деведесет дана** од дана усвајања финансијских извештаја друштва. Добит коју члан остварује може му се исплатити или приписати његовом уделу, док се у случају губитка врши одбијање губитка од његовог удела.
- ▶ Израчунавање величине добити која припада члану друштва врши се у складу са величином улога коју је члан уплатио у току пословне године од датума уплате улога, па до закључења годишњег финансијског извештаја и њиховог усвајања. Уколико је члан друштва у току пословне године подизао новац по основу свог удела, приликом израчунавања величине добити на крају пословне године добит се умањује за подигнут новац у складу са временом које је протекло од подизања новца.

▶ **Односи командитног друштва и његових чланова према трећим лицима**

- ▶ Командитно друштво заступа овлашћени заступник комплементар одређен уговором о оснивању друштва, а командитор није овлашћен да заступа друштво, осим по добијеном пуномоћју као пуномоћник.
- ▶ Одговорности нових чланова командитног друштва исте су као и старих чланова. Наиме, командитори и комплементари који приступе друштву после оснивања одговарају за обавезе друштва настале и пре њиховог приступања и то на исти начин као и ранији чланови друштва.
- ▶ Сходно Закону, командитор може одговарати као и комплементар ако је његово име уз његову сагласност унесено у назив командитног друштва.
- ▶ Командитор који као пуномоћник или прокурист закључи уговор са трећим лицем без назнаке да иступа као пуномоћник или прокурист, одговара према трећем савесном лицу као и комплементар за обавезе које проистекну из тог уговора.
- ▶ За пренос удела према трећем лицу неопходна је сагласност свих комплементара и командитора са већинским уделом. У случају продаје удела постојећи чланови друштва имају право прече куповине.

▶ **Престанак командитног друштва**

- ▶ Командитно друштво спада у друштво лица и за њега важе иста правила о престанку друштва као и за ортачко друштво.
- ▶ Командитно друштво престаје брисањем из регистра у случају ликвидације, закључења стечаја друштва, као и протеком времена на које је друштво основано или статусним променама. Статусне промене су обавезне ако се створе законски услови за њихово спровођење. Неки од разлога за то су добровољно иступање члана, искључење члана, смрт члана итд.
- ▶ Командитно друштво може променити своју правну форму у друштво лица, друштво капитала, као и у предузетника. Приликом трансформације новоосновано друштво преузима сва права и обавезе које је имало претходно командитно друштво, а комплементари одговарају повериоцима за обавезе друштва неограничено и солидарно целокупном својом имовином до датума трансформације друштва и његовог уписа у регистар.

- ▶ Командитно друштво се трансформише у ортачко друштво уколико из командитног друштва иступе сви командитори. С обзиром да у њему остају само комплементари, ништа се значајније не мења, јер комплементари и ортаци у ортачком друштву имају иста права и обавезе. Пошто долази до промене форме, мора се склопити нови уговор о оснивању, који треба уписати у регистар. Још један начин за трансформацију командитног у ортачко друштво је и заједничком једногласном одлуком његових чланова.
- ▶ Командитно друштво се трансформише у акционарско друштво уколико из командитног друштва иступе сви комплементари, а да нови комплементари нису примљени на њихово место. У периоду од три месеца од дана иступања последњег комплементара, командитори имају право у складу са законом, да у даљем периоду од три месеца донесу једногласну одлуку о промени правне форме друштва у акционарско друштво или у друштво са ограниченом одговорношћу.
- ▶ Командитно друштво се трансформише у предузетника у случају да у њему остане један члан. Преостали члан може, без ликвидације, друштво трансформисати у акционарско друштво, друштво са ограниченом одговорношћу или у предузетника уколико се ради о физичком лицу. Уколико члан не жели да настави даље са пословањем, спроводи се његова ликвидација. Предузетник као ново правно лице преузима права и обавезе претходног командитног друштва. Међутим, уз њега, повериоцима ранијег друштва одговарају и комплементари командитног друштва онако како су одговарали у претходном друштву све до датума трансформације.

- ▶ **Контролна питања**
- ▶ **Дефинишите појам привредног друштва.**
- ▶ **Која су основна обележја привредних друштава?**
- ▶ **Шта чини оснивачки капитал привредног друштва?**
- ▶ **Наведите врсте привредних друштава.**
- ▶ **На који начин се оснива ортачко друштво?**
- ▶ **Како престаје ортачко друштво?**
- ▶ **Дефинишите појам командитног друштва.**
- ▶ **Какви су односи између чланова командитног друштва?**
- ▶ **На који начин може престати командитно друштво?**